

ONDERZOEKSRAPPORTAGE

Regionale Energie Strategie Regio Flevoland

Datum
19 april 2021

Respondenten
1.469

In opdracht van
Regio Flevoland

In deze rapportage

INHOUDSOPGAVE

Aanleiding onderzoek	3
Belangrijkste resultaten	5
Resultaten inwonersconsultatie	6
Houding ten opzichte van duurzaamheid.....	6
Gedrag en genomen maatregelen.....	9
Regionale Energiestrategie.....	16
Betrokkenheid bij opwek duurzame energie	19
Onderzoeksverantwoording	23

Aanleiding onderzoek

HOOFDSTUK 1

Nederland zit midden in een energietransitie. In de aanloop naar 2050 gaan we geleidelijk stoppen met het gebruik van fossiele brandstoffen zoals olie of aardgas, zoals afgesproken in het Klimaatakkoord van Parijs dat door 195 landen is ondertekend. Het doel is om de wereldwijde CO²-uitstoot te verminderen en zo de verdere opwarming van de aarde te beperken.

In het landelijke Klimaatakkoord, waarin Nederland invulling geeft aan de afspraken gemaakt in Parijs, is afgesproken dat 30 energieregio's in Nederland werken aan een eigen Regionale Energie Strategie, de RES. Provincie Flevoland is één van deze regio's. Binnen deze regio werken de provincie, natuur- en milieuverenigingen, woningbouwcorporaties, netbeheerders en bedrijven samen aan een regionaal plan om zoveel mogelijk energie te besparen, huizen op een andere manier te verwarmen en duurzame elektriciteit op te wekken. In 2020 heeft de regio haar Concept RES gepresenteerd waarin de ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn verder wordt uitgewerkt en vormgegeven. In deze concept-RES ligt de nadruk voor de opwek van duurzame energie op zon en wind.

Flevoland en de energietransitie

De regio Flevoland wil graag onderzoeken hoe Flevolandse mensen kijken naar de energietransitie. Wat vinden zij van de stappen die zijn gezet en de plannen die in het vooruitzicht liggen? En in hoeverre hebben zij het gevoel dat ze hier zelf een bijdrage aan kunnen leveren en zijn ze bereid dit te doen? Over deze vragen gaat het onderzoek.

Citizens onderzocht hoe Flevolandse mensen denken over de duurzame opwek van energie en welke duurzame maatregelen ze zelf al hebben genomen. Daarnaast is gekeken in hoeverre ze bekend zijn met de Regionale Energie Strategie (RES) van regio Flevoland en hoe ze hier bij betrokken willen worden. Van 8 maart tot en met 29 maart 2021 konden alle inwoners van de regio Flevoland de vragenlijst invullen.

1.469 respondentent

De antwoorden van 1.469 inwoners die deelnamen aan de inwonersconsultatie hebben geleid tot de inzichten die u leest in dit rapport. De inzichten uit dit onderzoek vormen input voor toekomstige keuzes voor het beleid rondom de energietransitie binnen regio Flevoland. De vragenlijst is onder de aandacht gebracht via sociale media en uitgezet onder enkele burgerpanels met leden binnen de regio. Meer informatie over de onderzoeksmethode en de manier waarop het onderzoek is gepromoot is te lezen in de onderzoeksverantwoording.

Leeswijzer

Deze rapportage bestaat uit verschillende onderdelen. Eerst worden de belangrijkste resultaten van het onderzoek besproken. Vervolgens worden de uitkomsten van het onderzoek gepresenteerd: houding ten opzichte van duurzaamheid, gedrag en genomen duurzame maatregelen, kennis over de RES en betrokkenheid. In verband met de toegankelijkheid van overheidsdocumenten zijn alle figuren tevens voorzien van een tabel, zodat ook screenreaders de informatie kunnen verwerken. De rapportage wordt afgesloten met de onderzoeksverantwoording, waar dieper wordt ingegaan op de onderzoeksmethode en de respons.

Als separate bijlagen bij deze rapportage ontvangt u drie documenten. (1) De vragenlijst zoals deze is voorgelegd aan de inwoners. (2) Een tabellenbestand met daarin per vraag een uitdraai van de uitkomsten. (3) Een integrale uitdraai van alle gegeven open antwoorden in de vragenlijst. In de inwonersconsultatie is een aantal open vragen gesteld. door respondenten is hier goed gebruik van gemaakt. In de rapportage benoemen we de meest genoemde antwoorden. Echter, veel open vragen hebben een grote verscheidenheid aan antwoorden en zijn daardoor de moeite waard om te bekijken.

Belangrijkste resultaten

HOOFDSTUK 2

Duurzaamheid hoog in het vaandel

Inwoners van regio Flevoland vinden duurzaamheid belangrijk. Inwoners geven aan dat zij zichzelf gemiddeld meer betrokken vinden bij het onderwerp duurzaamheid, als zij zich vergelijken met anderen. Dat zij duurzaamheid een belangrijk onderwerp vinden blijkt ook uit de overige vragen die gesteld zijn over hun houding ten opzichte van het onderwerp: inwoners vinden het belangrijk duurzame keuzes te maken, maken zich zorgen over de verandering van het klimaat en vinden het belangrijk dat er duurzame energie wordt opgewekt in de provincie.

Meerderheid heeft duurzame maatregelen genomen

Een meerderheid van de inwoners in regio Flevoland geeft aan dat zij duurzame maatregelen hebben genomen aan hun woning. Dit geldt zowel voor woningeigenaren als voor huurders. De genomen maatregelen verschillen wel. Huurders nemen vaker 'kleinere' maatregelen dan woningeigenaren (zoals tochtstrips). Voor inwoners vormt, naast het eigen directe netwerk, vooral de gemeente en het energieloket een belangrijke bron van informatie over maatregelen die zij kunnen nemen. Inwoners die van plan zijn om maatregelen te nemen in de toekomst, geven aan dat zij het best geholpen zijn met een lening/subsidie en contact met gespecialiseerde bedrijven die werkzaamheden kunnen uitvoeren. Voor een energieloket of gemeente ligt hier dus een kans om inwoners van de juiste informatie te voorzien en aan te geven waar ze terecht kunnen voor deze ondersteuning.

Regionale Energie Strategie kent weinig bekendheid, maar betrokkenheid is groot

De meerderheid van de inwoners van regio Flevoland is niet bekend met de RES. Een zeer kleine groep geeft aan dat zij op de hoogte is van de plannen, een deel van de inwoners heeft alleen gehoord over de RES. Deze lage bekendheid leidt, ook na introductie van de plannen, tot een gematigde beoordeling van de plannen en het ambitieniveau. De meeste inwoners geven aan zowel ten opzichte van de plannen als het ambitieniveau neutraal te staan. De betrokkenheid van inwoners bij duurzaamheid komt ook in dit onderdeel van het onderzoek naar voren: een meerderheid van de inwoners blijft graag op de hoogte van de plannen en bijna de helft (40%) van de inwoners wil meepraten over vervolgstappen.

Resultaten inwonersconsultatie

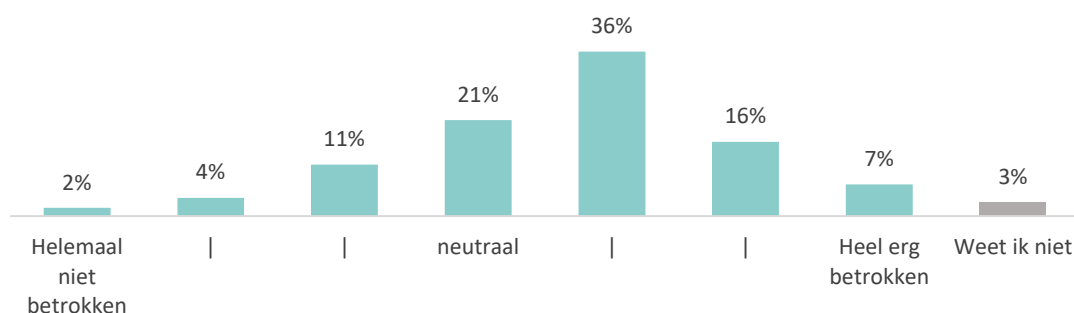
HOOFDSTUK 3

Op de volgende pagina's vindt u de uitkomsten van de inwonersconsultatie.¹ Vanwege de routing in de vragenlijst is niet iedere vraag gesteld aan alle deelnemers. Per vraag staan dan ook verschillende aantallen invullers genoemd en is, indien van toepassing, aangegeven aan welke groep de vraag is gesteld. Daarnaast is de antwoordcategorie 'weet ik niet' alleen meegenomen in de figuren indien deze extra inzicht biedt.

Houding ten opzichte van duurzaamheid

Inwoners van Provincie Flevoland is gevraagd hoe betrokken ze zichzelf vinden bij het onderwerp duurzaamheid, vergeleken met anderen. Hieruit blijkt dat ruim de helft (59%) van de Flevolandse inwoners zichzelf méér betrokken bij het onderwerp duurzaamheid vindt dan anderen. 17% vindt zichzelf minder tot niet betrokken. Er is een significant verband zichtbaar met inwoners die aangeven het belangrijk vinden duurzame keuzes te maken in hun dagelijks leven. Hoe groter de betrokkenheid bij het onderwerp duurzaamheid, hoe vaker inwoners het maken van duurzame keuzes hoog in het vaandel hebben.

Hoe betrokken bent u bij het onderwerp duurzaamheid, als u zichzelf vergelijkt met anderen? (N = 1469). Slider

¹ Door afronding tellen de weergegeven percentages per vraag niet altijd op tot precies 100%.

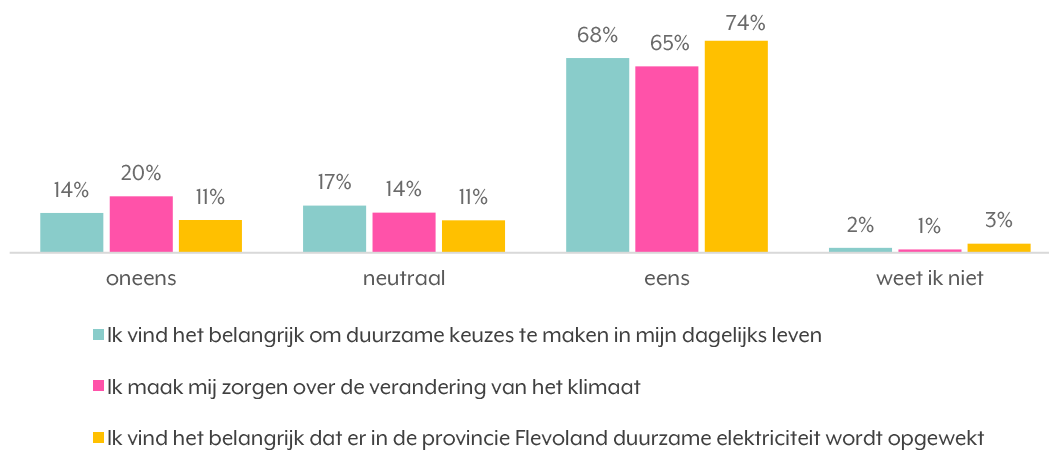
Hoe betrokken bent u bij het onderwerp duurzaamheid, als u zichzelf vergelijkt met anderen? (N = 1469). Slider	%
Helemaal niet betrokken	2%
	4%
	11%
neutraal	21%
	36%
	16%
Heel erg betrokken	7%
Weet ik niet	3%

Deze betrokkenheid bij het onderwerp duurzaamheid is ook zichtbaar bij de stellingen die hierop volgden. Ruim twee derde van de Flevolandse geeft aan het belangrijk te vinden duurzame keuzes te maken in hun dagelijks leven en maken zich zorgen over het klimaat. Hierbij geven invullers tussen de 18 en 44 jaar significant vaker aan zich zorgen te maken dan oudere invullers, en maakt deze jonge groep zich ook significant meer zorgen over de verandering van het klimaat.

Daarnaast geeft driekwart aan het belangrijk te vinden dat er in de provincie Flevoland duurzame elektriciteit wordt opgewekt. Ook hierbij vinden Flevolandse onder de 45 jaar het belangrijker dan de overige invullers. Opleidingsniveau speelt hier ook een significante rol: hoger opgeleide invullers vinden de opwek van duurzame energie belangrijker dan invullers met een laag of middelbaar opleidingsniveau.

Er is ook een sterk positief verband tussen deze drie stellingen. Flevolandse die (heel erg) betrokken zijn bij het onderwerp duurzaamheid vinden het ook belangrijker duurzame keuzes te maken en maken zich zorgen over de verandering van het klimaat.

Ik vind het belangrijk om duurzame keuzes te maken in mijn dagelijks leven // Ik maak mij zorgen over de verandering van het klimaat // Ik vind het belangrijk dat er in de provincie Flevoland duurzame elektriciteit wordt opgewekt (N = 1469). Sliders

	Ik vind het belangrijk om duurzame keuzes te maken in mijn dagelijks leven (N = 1469). Slider	Ik maak mij zorgen over de verandering van het klimaat (N = 1469). Slider	Ik vind het belangrijk dat er in de provincie Flevoland duurzame elektriciteit wordt opgewekt (N = 1469). Slider
oneens	14%	20%	11%
neutraal	17%	14%	11%
eens	68%	65%	74%
weet ik niet	2%	1%	3%

Gedrag en genomen maatregelen

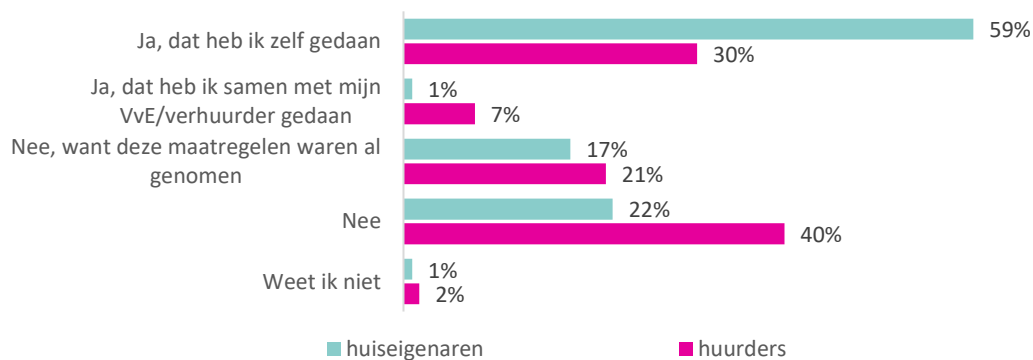
Na de algemene introductie, waarin vragen zijn gesteld over de houding van inwoners ten opzichte van duurzaamheid, is gevraagd naar het gedrag: wat inwoners op dit moment zelf hebben gedaan aan duurzaamheid en welke plannen zij hebben. Hierbij is gevraagd naar duurzame maatregelen in en rondom de woning. Omdat de mogelijkheden om duurzame maatregelen te nemen verschillend zijn voor huiseigenaren en huurders, is in de vragenlijst een onderscheid aangebracht tussen deze groepen.

De meerderheid van de huurders geeft aan een verduurzaamde woning te hebben. Zij hebben ofwel zelf maatregelen genomen (37%), al dan niet samen met de verhuurder, of deze maatregelen waren al genomen voordat zij in het huis gingen wonen (21%). Voor huiseigenaren geldt dat er een grotere groep is die maatregelen heeft genomen, al dan niet samen met de VvE (60%). Ook hier zien we een bijna één op de vijf die aangeeft dat de maatregelen al genomen waren (17%). Dit laat een duidelijk verschil zien: hoewel het merendeel van zowel huurders als huiseigenaren in een verduurzaamde woning woont, nemen huiseigenaren beduidend vaker zelf maatregelen aan hun woning. Daarnaast nemen inwoners van 65 jaar en ouder met een koopwoning significant vaker maatregelen aan hun woning dan de andere leeftijdscategorieën.

Huiseigenaren die aangeven dat de maatregelen in hun huis al genomen waren, is tot slot gevraagd of zij bewust een energiezuinige woning hebben gekocht. Voor bijna de helft van deze groep (47%) geldt dat zij bewust een energiezuinige woning hebben gekocht.

Heeft u in de afgelopen jaren maatregelen genomen om uw woning energiezuiniger te maken? (N = 1.241 - alleen huiseigenaren). enkele keuze

U kunt als huurder maatregelen nemen om uw huurwoning te verduurzamen[...] Heeft u zelf zulke maatregelen genomen? (N = 243 - alleen huurders). enkele keuze

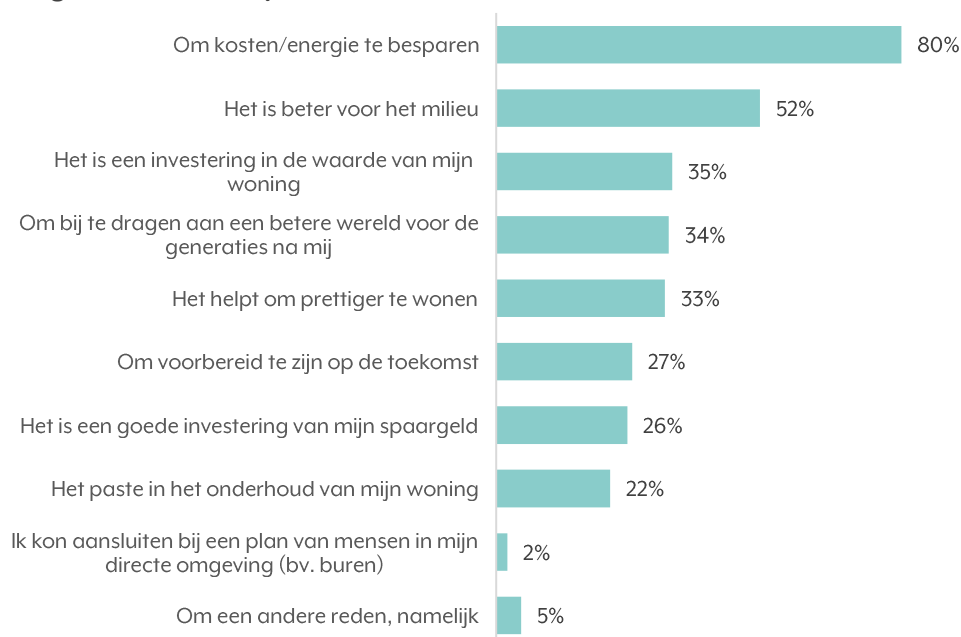
Heeft u in de afgelopen jaren maatregelen genomen om uw woning energiezuiniger te maken? (N = 1.241 - alleen huiseigenaren). <i>enkele keuze</i> U kunt als huurder maatregelen nemen om uw huurwoning te verduurzamen[...] Heeft u zelf zulke maatregelen genomen? (N = 243 - alleen huurders). <i>enkele keuze</i>	huiseigenaren	huurders
Ja, dat heb ik zelf gedaan	59%	30%
Ja, dat heb ik samen met mijn VvE/verhuurder gedaan	1%	7%
Nee, want deze maatregelen waren al genomen	17%	21%
Nee	22%	40%
Weet ik niet	1%	2%

Inwoners die aangeven dat ze maatregelen hebben genomen (zowel huiseigenaren als huurders), hebben dit voornamelijk gedaan om kosten/energie te besparen (80%). Daarnaast spelen milieuoverwegingen (52%) een belangrijke rol. Opvallend is dat er maar een kleine groep aangeeft dat het paste in het onderhoud van de woning (22%). In eerdere onderzoeken wordt het onderhoud van de woning vaker genoemd als reden om maatregelen uit te voeren (+/-30%).

Er is ook een significant verschil zichtbaar tussen leeftijdsgroepen. Inwoners onder de 65 jaar geven vaker aan dat ze verduurzamen om voor bereid te zijn op de toekomst dan oudere inwoners. Ook doen jongere inwoners dit ook vaker om bij te dragen aan een betere wereld voor volgende generaties. Voor ouderen worden maatregelen voornamelijk genomen om kosten te besparen, het milieu te helpen, en prettiger te wonen.

Inwoners die aangeven dat ze (nog) geen maatregelen hebben genomen, hebben dit voornamelijk niet gedaan omdat het teveel geld kost (57%). Andere redenen om nog geen maatregelen te nemen die inwoners zelf hebben opgegeven zijn aanstaande verhuisplannen, de woning die al duurzaam is, en uitdagingen in samenwerking met de verhuurder.

Waarom heeft u deze maatregelen genomen? (N = 821 - alleen respondenten die maatregelen genomen hebben). meerkeuze

Waarom heeft u deze maatregelen genomen? (N = 821 - alleen respondenten die maatregelen genomen hebben). meerkeuze	%
Om kosten/energie te besparen	80%
Het is beter voor het milieu	52%
Het is een investering in de waarde van mijn woning	35%
Om bij te dragen aan een betere wereld voor de generaties na mij	34%
Het helpt om prettiger te wonen	33%
Om voorbereid te zijn op de toekomst	27%
Het is een goede investering van mijn spaargeld	26%
Het paste in het onderhoud van mijn woning	22%
Ik kon aansluiten bij een plan van mensen in mijn directe omgeving (bv. burens)	2%
Om een andere reden, namelijk	5%
Dat weet ik niet (meer)	0%

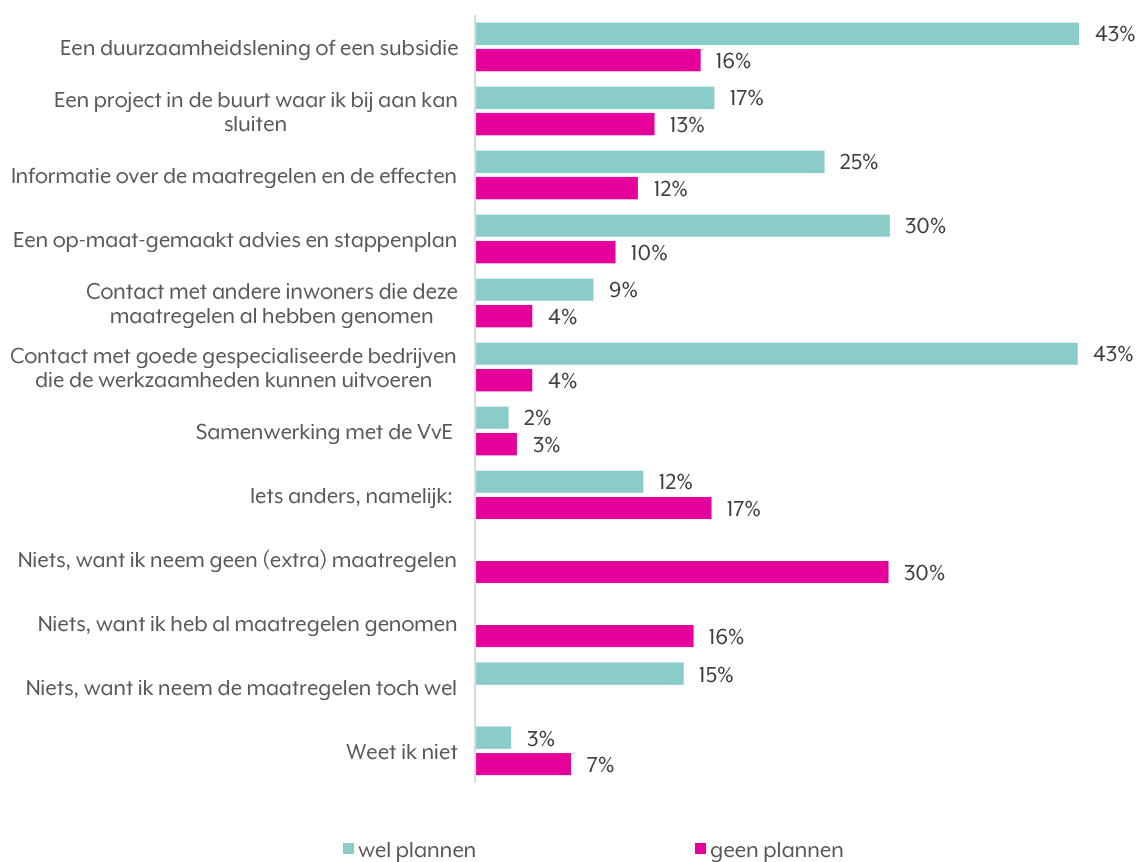
Naast de al genomen maatregelen, is inwoners van regio Flevoland ook gevraagd of zij de komende jaren plannen hebben om hun huis (nog) energiezuiniger te maken. Iets meer dan een kwart (28%) van de inwoners geeft aan dat zij dit van plan zijn. Voor bijna de helft (46%) geldt dat zij geen concrete plannen hebben, een kwart weet dit (nog) niet. Vervolgens is beiden groepen gevraagd wat zij nodig hebben voor het uitvoeren van de plannen (inwoners die plannen hebben) of wat hen zou helpen om wél maatregelen te nemen (inwoners die geen plannen hebben).

De gewenste ondersteuning voor deze groepen is zeer verschillend. Voor inwoners die al plannen hebben, geldt dat zij graag een duurzaamheidslening / subsidie gebruiken (43%) of contact hebben met gespecialiseerde bedrijven die de werkzaamheden kunnen uitvoeren (43%). Van inwoners die geen plannen hebben geeft een grote groep aan dat niets hen helpt, omdat ze sowieso geen maatregelen willen nemen of deze al genomen hebben (resp. 30% en 16%). 17% geeft aan iets anders nodig te hebben. In de gegeven open antwoorden zien we hier vaak huurders terug, die aangeven dat de bal voor een deel bij de verhuurder/woningbouwvereniging ligt. Van de overige inhoudelijke antwoordmogelijkheden is de lening of subsidie ook voor deze groep het meest interessant (16%). Daarnaast is te zien dat inwoners die zich betrokken voelen bij het onderwerp duurzaamheid vaker plannen hebben om hun woning verder te verduurzamen dan inwoners die minder betrokken zijn.

Wat heeft u nodig om deze energiezuinige maatregelen uit te voeren? (N = 381 - alleen respondenten die plannen hebben). *meerkeuze*

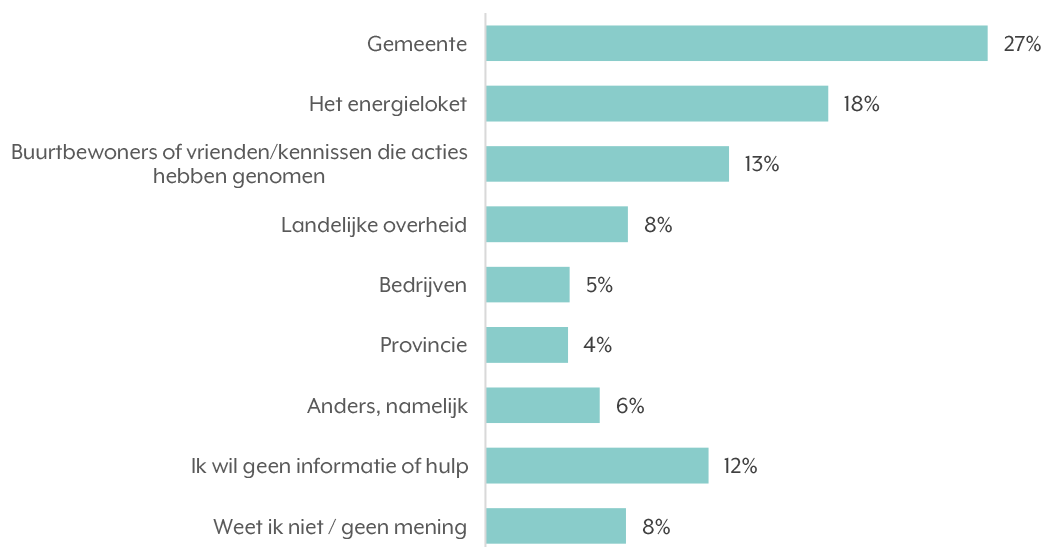
Wat zou u helpen om wel (meer) energiezuinige maatregelen te nemen? (N = 635 - alleen respondenten die geen plannen hebben). *meerkeuze*

Wat heeft u nodig om deze energiezuinige maatregelen uit te voeren? (N = 381 - alleen respondenten die plannen hebben). <i>meerkeuze</i> Wat zou u helpen om wel (meer) energiezuinige maatregelen te nemen? (N = 635 - alleen respondenten die geen plannen hebben). <i>meerkeuze</i>	wel plannen	geen plannen
Een duurzaamheidslening of een subsidie	43%	16%
Een project in de buurt waar ik bij aan kan sluiten	17%	13%
Informatie over de maatregelen en de effecten	25%	12%
Een op-maat-gemaakt advies en stappenplan	30%	10%
Contact met andere inwoners die deze maatregelen al hebben genomen	9%	4%
Contact met goede gespecialiseerde bedrijven die de werkzaamheden kunnen uitvoeren	43%	4%
Samenwerking met de VvE	2%	3%
Iets anders, namelijk:	12%	17%
Niets, want ik neem geen (extra) maatregelen	-	30%
Niets, want ik heb al maatregelen genomen	-	16%
Niets, want ik neem de maatregelen toch wel	15%	
Weet ik niet	3%	7%

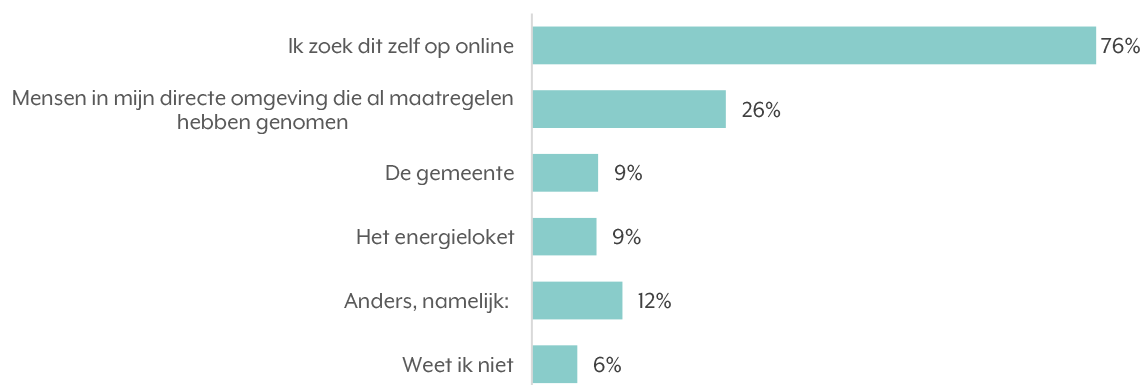
Naast specifieke ondersteuning is inwoners op twee manieren in het onderzoek gevraagd hoe zij informatie of hulp rondom verduurzamingsacties zouden willen ontvangen. In eerste instantie is in algemene zin gevraagd waar zij het liefst aankloppen voor dergelijke informatie. De gemeente (27%) en het energieloket (18%) worden door de meeste inwoners gekozen. Daarnaast zijn buurtbewoners en vrienden/kennissen die acties hebben genomen een belangrijke bron van informatie (13%). Inwoners die in de vragenlijst aangeven al maatregelen te hebben genomen, is gevraagd waar zij informatie vandaan gehaald hebben. Hierbij zien we de directe omgeving weer terug. 26% van de inwoners geeft aan dat ze informatie bij mensen in de direct omgeving hebben opgehaald. De overgrote meerderheid geeft overigens aan dat ze informatie zelf online hebben opgezocht (76%). Maar een kleine groep geeft aan informatie daadwerkelijk bij de gemeente (9%) of het energieloket (8%) te hebben gehaald.

Bij wie zou u het liefste aankloppen voor informatie of hulp rondom acties die u zelf kunt ondernemen om te verduurzamen? (N = 1.469). enkele keuze

Bij wie zou u het liefste aankloppen voor informatie of hulp rondom acties die u zelf kunt ondernemen om te verduurzamen? (N = 1.469). enkele keuze	%
Gemeente	27%
Het energieloket	18%
Buurtbewoners of vrienden/kennissen die acties hebben genomen	13%
Landelijke overheid	8%
Bedrijven	5%
Provincie	4%
Anders, namelijk	6%
Ik wil geen informatie of hulp	12%
Weet ik niet / geen mening	8%

Waar haalt u informatie vandaan over het nemen van duurzame maatregelen aan uw woning? (N = 1109 - alleen respondenten maatregelen genomen hebben). *meerkeuze*

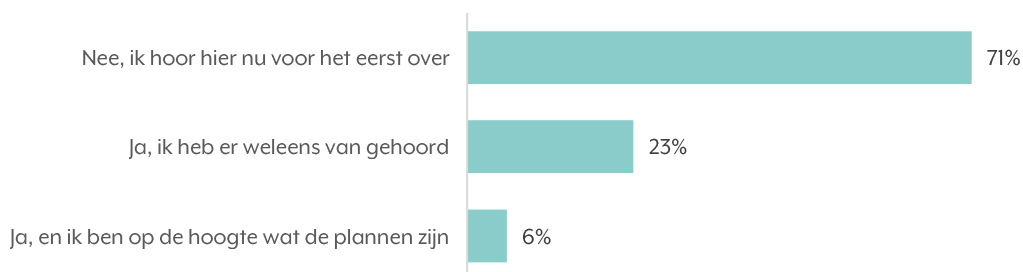
Waar haalt u informatie vandaan over het nemen van duurzame maatregelen aan uw woning? (N = 1109 - alleen respondenten maatregelen genomen hebben). <i>meerkeuze</i>	%
Ik zoek dit zelf op online	76%
Mensen in mijn directe omgeving die al maatregelen hebben genomen	26%
De gemeente	9%
Het energieloket	9%
Anders, namelijk:	12%
Weet ik niet	6%

Regionale Energiestrategie

Het derde deel van de vragenlijst betrof de Regionale Energiestrategie (RES) en hoe bekend inwoners zijn met deze plannen. Uit het onderzoek blijkt dat inwoners niet tot weinig bekend zijn met de RES, zeven op de tien inwoners geeft aan de RES niet te kennen. Slechts 6% van de invullers geeft aan te weten wat de plannen te zijn, 23% heeft er weleens van gehoord. Leeftijd speelt hier een significante rol in: invullers tussen de 45 en 65 jaar weten vaker wat de plannen van het programma RES inhouden dan oudere en jongere invullers. Daarnaast horen invullers onder de 45 jaar ten opzichte van de rest het vaakst voor het eerst over de plannen tijdens dit onderzoek.

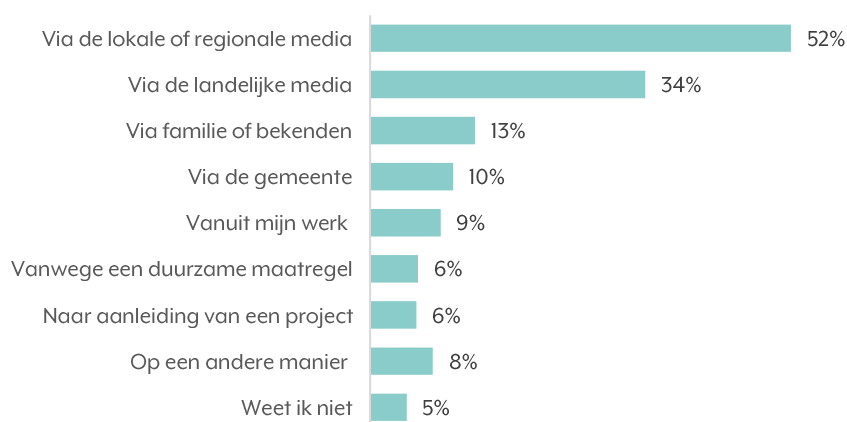
Ruim vierhonderd invullers gaven aan dat ze enige kennis hebben van de RES. Iets meer dan de helft van de inwoners die (in enige mate) bekend is met de RES, geeft aan dat zij hierover gehoord hebben via lokale of regionale media. Daarnaast is ook landelijke media een belangrijke bron (34%). Een kleine groep heeft gehoord over de plannen van de RES via hun werk (9%), naar aanleiding van een project (6%), of kwamen ermee in aanraking omdat ze zelf een duurzame maatregel wilde nemen (6%).

Heeft u al eens eerder gehoord over de plannen waar de regio Flevoland in het kader van de RES aan werkt? (N =1469). enkele keuze

Heeft u al eens eerder gehoord over de plannen waar de regio Flevoland in het kader van de RES aan werkt? (N = 1469). enkele keuze	%
Nee, ik hoor hier nu voor het eerst over	71%
Ja, ik heb er weleens van gehoord	23%
Ja, en ik ben op de hoogte wat de plannen zijn	6%

Hoe heeft u gehoord over deze plannen? (N = 426). meerkeuze

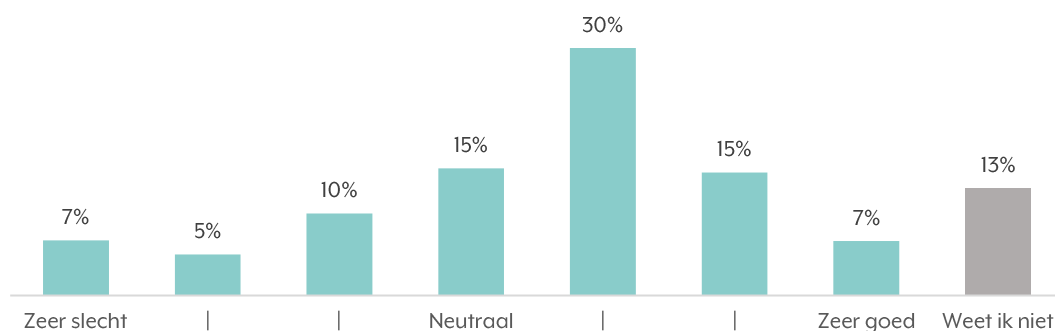
Hoe heeft u gehoord over deze plannen? (N = 426). meerkeuze	%
Via de lokale of regionale media	52%
Via de landelijke media	34%
Via familie of bekenden	13%
Via de gemeente	10%
Vanuit mijn werk	9%
Vanwege een duurzame maatregel	6%
Naar aanleiding van een project	6%
Op een andere manier	8%
Weet ik niet	5%

Na deze eerste algemene vragen over de bekendheid van de RES volgde een kleine introductie, waarin de plannen zoals deze nu zijn beschreven in werden toegelicht. Inwoners is gevraagd de plannen te beoordelen op inhoud en ambitie, maar gezien de onbekendheid van de RES zijn invullers relatief neutraal over de plannen. Wat betreft de inhoud is drie op de tien invullers iets positiever dan neutraal en 15% is neutraal over de plannen. Invullers die positief zijn over de plannen zijn ook vaak betrokken bij het onderwerp duurzaamheid. De plannen kregen even vaak een zeer goede en een zeer slechte beoordeling (beide 7%). Dertien procent van de invullers geeft aan niet te weten wat ze van de plannen vinden.

Ook over de ambitie van de plannen zijn de invullers weinig uitgesproken. Ongeveer vier op de tien invullers geeft aan neutraal te staan ten opzichte van de ambitie van de regio Flevoland. 5% vindt de provincie te ambitieus en drie procent van de invullers vindt de plannen niet ambitieus genoeg. De lage percentages bij de extreme positie onderschrijven

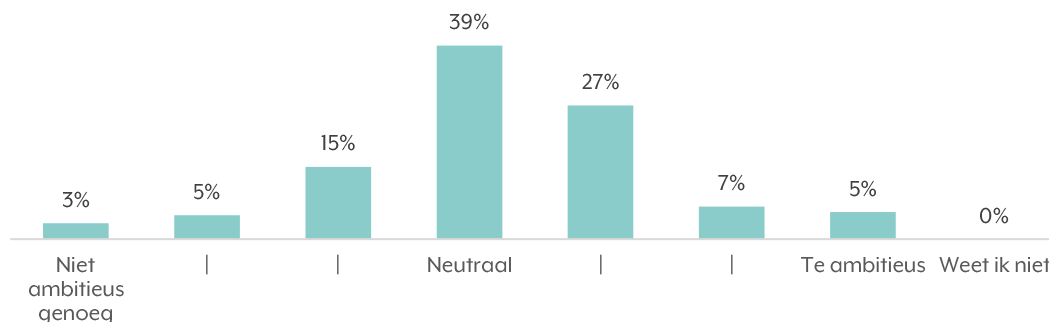
de neutrale houding van de invullers ten opzichte van het ambitieniveau van regio Flevoland. Wel is er een significant verschil te zien tussen de verschillende leeftijdscategorieën. Invullers tussen de 18 en 44 jaar vinden de plannen in verhouding tot de overige invullers vaker niet ambitieus genoeg, terwijl oudere invullers de plannen vaker te ambitieus vinden. Ook vinden hoger opgeleide invullers de plannen vaker niet ambitieus genoeg in vergelijking met laag en middelbaar opgeleide invullers.

Wat vindt u van de plannen zoals ze hierboven beschreven staan? (N = 1469). slider

Wat vindt u van de plannen zoals ze hierboven beschreven staan? (N = 1469). slider	%
Zeer slecht	7%
	5%
	10%
Neutraal	15%
	30%
	15%
Zeer goed	7%

Wat vindt u van het ambitieniveau van de provincie Flevoland? (N = 1469). slider

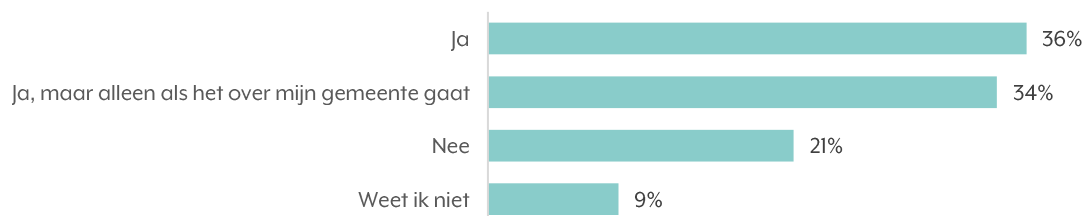

Wat vindt u van het ambitieniveau van de provincie Flevoland? (N = 1469). slider	%
Niet ambitieus genoeg	3%
	5%
	15%
Neutraal	39%
	27%
	7%
Te ambitieus	5%

Betrokkenheid bij opwek duurzame energie

Tot slot is inwoners gevraagd hoe zij betrokken willen blijven bij de RES en de opwek van duurzame energie. Inwoners staan over het algemeen welwillend tegenover het ontvangen van informatie over de vervolgstappen om meer duurzame energie op te wekken. Zeven op de tien invullers wil graag op de hoogte blijven. De helft daarvan wil liever alleen informatie ontvangen als het de eigen gemeente betreft. 10% weet nog niet of zij informatie willen ontvangen over de vervolgstappen. Er is hier een significant effect van opleidingsniveau te zien: hoger opgeleide inwoners worden liever geïnformeerd dan lager opgeleide inwoners. Lager en middelbaar opgeleide inwoners hebben daarnaast een lichte voorkeur voor het ontvangen van informatie over hun eigen gemeente.

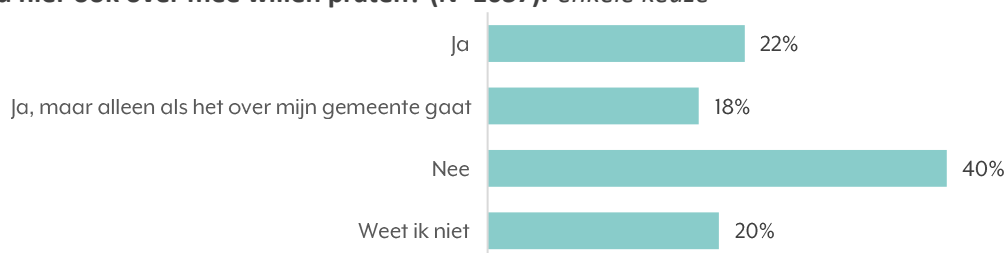
De komende jaren gaat de provincie Flevoland vervolgstappen zetten om te komen tot de volgende RES richting 2023 en om meer duurzame energie op te wekken. Zou u hierover geïnformeerd willen worden? (N = 1469). Enkele keuze

De komende jaren gaat de provincie Flevoland vervolgstappen zetten om te komen tot de volgende RES richting 2023 en om meer duurzame energie op te wekken. Zou u hierover geïnformeerd willen worden? (N = 1469). Enkele keuze	%
Ja	36%
Ja, maar alleen als het over mijn gemeente gaat	34%
Nee	21%
Weet ik niet	9%

Van de invullers die aangeven informatie te willen ontvangen over de vervolgstappen geeft 40% aan graag mee te willen praten, waarvan lager opgeleide inwoners significant minder graag meepraten. Ongeveer de helft van deze invullers wil alleen meepraten als het over de eigen gemeente gaat. Vier op de tien geeft aan alleen informatie te willen ontvangen en niet mee te willen praten. 20% weet nog niet of zij ook mee willen praten.

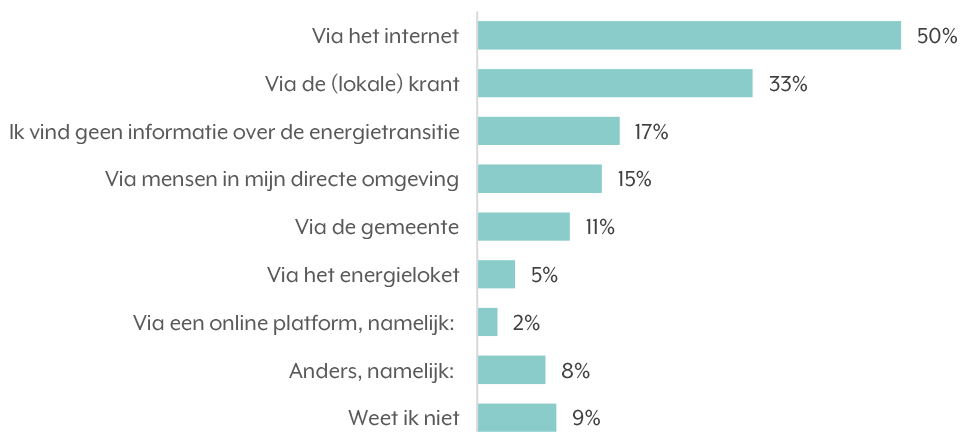
Zou u hier ook over mee willen praten? (N=1037). enkele keuze

Zou u hier ook over mee willen praten? (N=1037). enkele keuze	%
Ja	22%
Ja, maar alleen als het over mijn gemeente gaat	18%
Nee	40%
Weet ik niet	20%

Daarnaast is gevraagd hoe inwoners op dit moment informatie over de energietransitie vinden. Dit is voornamelijk via internet (50%) en de lokale krant (33%). Dit komt ook overeen met de eerder gegeven antwoorden dat de plannen voornamelijk via lokale en landelijke media worden verkregen. Wel is hier een significant verschil van leeftijd zichtbaar: invullers tot 65 jaar geven significant vaker de voorkeur aan het internet, terwijl invullers van 65 jaar en ouder vaker informatie verkrijgen via de krant. Ook geeft bijna twee op de tien invullers aan dat zij geen informatie vinden over de energietransitie.

Hoe vindt u op dit moment informatie over de energietransitie? (N = 1469). meerkeuze

Hoe vindt u op dit moment informatie over de energietransitie? (N = 1469). meerkeuze	%
Via het internet	50%
Via de (lokale) krant	33%
Ik vind geen informatie over de energietransitie	17%
Via mensen in mijn directe omgeving	15%
Via de gemeente	11%
Via het energieloket	5%
Via een online platform, namelijk:	2%
Anders, namelijk	8%
Weet ik niet	9%

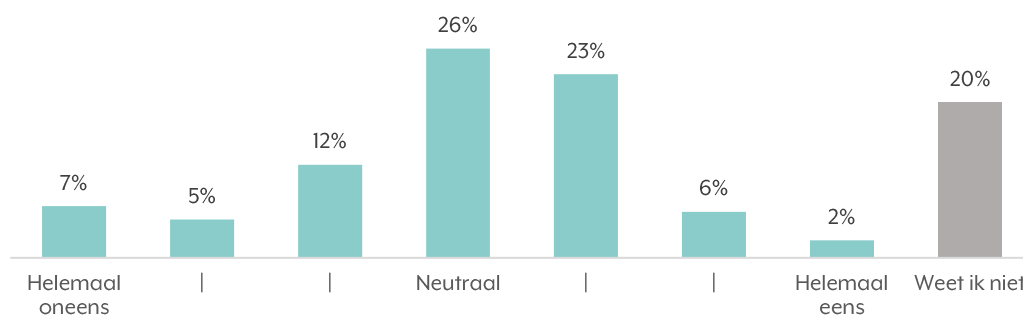
Als afsluitende vraag in het onderzoek is inwoners van Flevoland gevraagd of zij trots zijn op de acties die de provincie heeft ondernomen om klimaatverandering tegen te gaan. Net als over de ambitie van de plannen zijn de invullers vrij neutraal over deze stelling. Ongeveer de helft van de invullers is neutraal of iets positiever dan neutraal hierover. 7% is helemaal

niet trots op de acties en 2% is juist heel trots op de acties van de provincie. Twee op de tien invullers weet niet of ze trots zijn op de acties die de provincie heeft ondernomen.

Er is wel een verschil zichtbaar in opleidingsniveau: hoog en middelbaar opgeleide invullers zijn het vaker eens met deze stelling dan laag opgeleide invullers. Laag opgeleide invullers zijn niet per se negatiever: ze kiezen vaker voor de optie neutraal.

Ik ben trots op de acties die provincie Flevoland heeft ondernomen om klimaatverandering tegen te gaan. (N = 1469). enkele keuze

Ik ben trots op de acties die provincie Flevoland heeft ondernomen om klimaatverandering tegen te gaan. (N = 1469). enkele keuze	%
Helemaal oneens	7%
	5%
	12%
Neutraal	26%
	23%
	6%
Helemaal eens	2%
Weet ik niet	20%

Onderzoeksverantwoording

HOOFDSTUK 4

Respons en weging

Dit onderzoek is uitgevoerd in maart 2021. Van 8 maart tot en met 29 maart konden inwoners van regio Flevoland de vragenlijst invullen. Uiteindelijk hebben 1.469 personen dit gedaan. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers uit de resultaten gefilterd en zijn controles uitgevoerd om eventueel misbruik van de vragenlijst te achterhalen. De uitkomsten van inwoners van buiten de regio zijn niet meegenomen in de analyse. De uitkomsten zoals in deze rapportage beschreven, zijn gewogen voor de variabelen: geslacht, leeftijd en opleidingsniveau. Hierdoor vormen de respondenten op deze variabelen een representatieve afspiegeling van alle inwoners van de regio Flevoland. Indien er significante verschillen tussen leeftijdsgroepen of opleiding zijn, zijn deze in de rapportage vermeld.

Hieronder zijn tabellen opgenomen met deze achtergrondkenmerken die zijn gebruikt voor de weging van de resultaten. De maximale weefactor die is gebruikt is 5². Hierbij dient vermeld te worden dat, zoals uit onderstaande tabellen blijkt, er sprake is van een ondervertegenwoordiging van jongeren, en een oververtegenwoordiging van hoger opgeleiden.

Geslacht	Flevoland	Respons
Man	50%	52%
Vrouw	50%	47%
Anders	0%	0%
Zeg ik liever niet	0%	1%

Leeftijd	Flevoland	Respons
18 t/m 44 jaar	47%	12%
45 tot 65 jaar	35%	40%
65 jaar en ouder	18%	43%
Zeg ik liever niet	0%	5%

² Meer dan 96% van de respondenten kregen een weefactor die ruim onder de 5 lag.

Opleidingsniveau	Flevoland	Respons
Laag	30%	4%
Middelbaar	47%	35%
Hoog	23%	58%
Zeg ik liever niet	0%	3%

Onderzoeksmethode

Inwoners van Flevoland zijn op diverse manieren uitgenodigd om mee te doen aan het onderzoek. Via een open link (flevolanddenktmee.nl) was het onderzoek te bereiken en in te vullen voor alle inwoners. De open link is op verschillende manieren onder de aandacht gebracht van de inwoners. Zo is er een ansichtkaart verstuurd aan inwoners van Zeewolde en Urk. Deze ansichtkaart is met de weekkrant bezorgd bij de huishoudens in deze gemeenten. Daarnaast is op diverse (sociale) media kanalen een advertentiecampagne uitgezet. Via banners op Facebook, Instagram, NU.nl en sites van het AD.nl zijn inwoners op het onderzoek gewezen.

Naast deze campagne zijn ook alle panelleden van het Citisenspanel, woonachtig in Flevoland, gevraagd om mee te doen aan het onderzoek. Zij hebben een emailuitnodiging ontvangen en een eenmalige reminder (indien zij nog niet meegedaan hadden). Via de provincie is daarnaast contact gelegd met de verschillende gemeenten, en is bij hen de vraag neergelegd of het onderzoek ook onder de burgerpanels van de gemeenten verspreid kon worden. Uiteindelijk is enkel onder het burgerpanel van Lelystad een uitnodiging voor het onderzoek verspreid. Dit heeft dan ook geleid tot een oververtegenwoordiging van invullers uit Lelystad in het onderzoek.

Hiernaast ziet u een voorbeeld van de banners zoals deze voor het onderzoek zijn gebruikt.

